

INFORMACJA
o sytuacji w handlu zagranicznym
w marcu 2009 r. i po pierwszym kwartale br.
(na podstawie wstępnych danych NBP)

1. Wyniki w marcu 2009 r.

W marcu br. utrzymała się spadkowa tendencja polskich obrotów towarowych. Jakkolwiek ich załamanie w marcu br. było mniejsze niż w dwóch poprzednich miesiącach, to jednak należy to przypisać w znacznym stopniu relatywnie niższej bazie odniesienia (w marcu ub.r. było 2 dni robocze mniej).

Eksport w marcu 2009 r., w porównaniu do analogicznego miesiąca roku poprzedniego, spadł o ponad 16%, tj. o 1,6 mld EUR, podczas gdy w poprzednich dwóch miesiącach spadek był o ok. 10 pkt. proc. głębszy.

Zgodnie z przewidywaniami spadek po stronie importu, podobnie jak w dwóch poprzednich miesiącach okazał się głębszy niż po stronie eksportu. Jego wartość w stosunku do analogicznego miesiąca roku poprzedniego zmniejszyła się o 26,2%, do 8 544 mln EUR. Tak samo jak w przypadku eksportu, załamanie importu w marcu br. okazało się mniejsze niż w lutym (33%) i styczniu (27,4%). Import w marcu br. był o 1 mld EUR wyższy niż miesiąc wcześniej oraz o ok. 1,2 mld EUR wyższy niż w styczniu.

Deficyt obrotów towarowych okazał się relatywnie niewielki (-77 mln EUR) i tym samym zdecydowanie niższy (o blisko 1,4 mld EUR) niż przed rokiem.

Znalazło to pomyślne przełożenie na saldo rachunku obrotów bieżących (rob), które – już drugi miesiąc z rzędu – okazało się dodatnie i wyniosło 75 mln EUR. Na tak znaczącą jego poprawę (o ponad 2 mld EUR) w porównaniu z marcem 2008 r., wpłynęła poprawa salda niemal we wszystkich pozycjach rob, a mianowicie:

- zmniejszenie deficytu w obrotach towarami (o blisko 1,4 mld EUR),
- zmniejszenie deficytu w pozycji dochodów (o 620 mln EUR),
- zwiększenie nadwyżki w pozycji transferów bieżących (o 64 mln EUR).

Jedynie w pozycji usług doszło do zmniejszenia nadwyżki o 42 mln EUR, do 125 mln EUR.

Obroty towarowe w marcu 2009 r. w EUR i PLN przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1.

	Marzec 2008		Marzec 2009		Dynamika (marzec 2008=100)	
	w mln EUR	w mln PLN	w mln EUR	w mln PLN	w EUR	w PLN
Eksport	10 113	35 772	8 467	39 147	83,7	109,4
Import	11 583	40 974	8 544	39 504	73,8	96,4
Saldo	-1 470	-5 202	-77	-357	-	

Źródło: DAP MG na podstawie danych NBP

2. Wyniki po pierwszym kwartale 2009 r.

Po pierwszym kwartale 2009 r. wartość polskiego eksportu wyniosła 23 248 mln EUR i w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego była niższa o 23%, tj. o 6 896 mln EUR.

W tym samym czasie import osiągnął wartość 23 750 mln EUR i okazał się o 29%, tj. o 9 641 mln EUR niższy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

W rezultacie deficyt obrotów towarowych zmniejszył się ponad 6-krotnie, do 502 mln EUR.

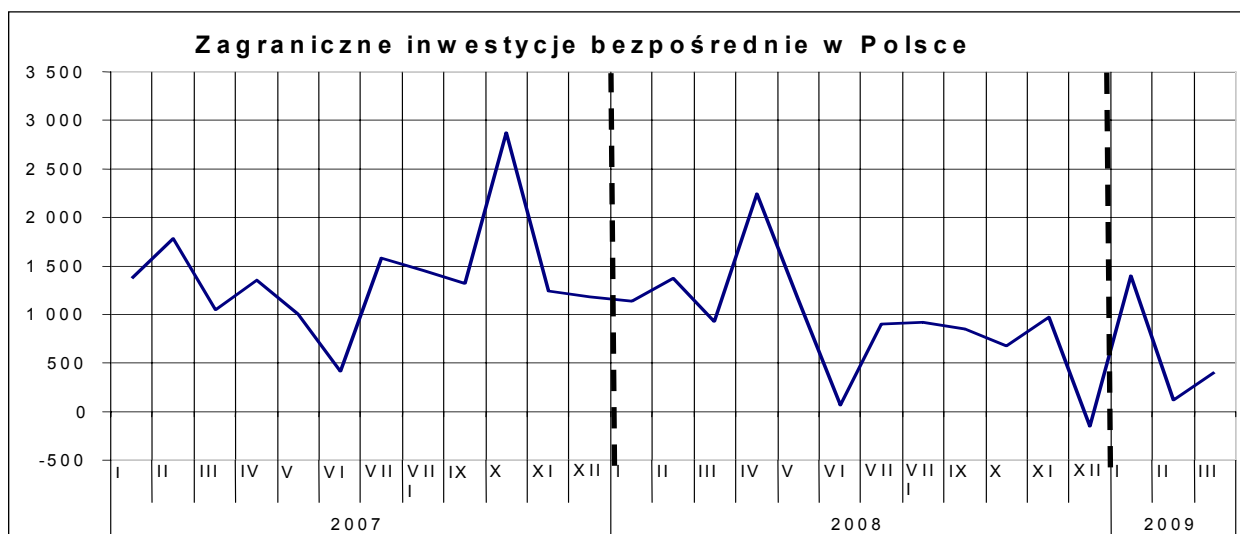
Odnotowane w lutym i marcu br. dodatnie saldo rachunku obrotów bieżących w znaczącym stopniu zrekompensowało deficyt w wysokości ponad 1 mld EUR ze stycznia 2009 r. i w konsekwencji **po pierwszym kwartale br. został on zredukowany do -79 mln EUR (wobec -4 732 mln EUR w pierwszym kwartale 2008 r.)**. Na tak radykalną poprawę salda rob złożyły się pomyślnie zmiany we wszystkich pozycjach tego rachunku, a mianowicie:

- zmniejszenie deficytu obrotów towarowych (o ponad 2,7 mld EUR),
- zwiększenie nadwyżki w pozycji transferów (o 450 mln EUR),
- zmniejszenie deficytu w pozycji dochodów (o 1,4 mld EUR),
- zwiększenie nadwyżki w usługach (o 46 mln EUR).

3. Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce

Napływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich w marcu 2009 r. (407 mln EUR) był o ponad 0,5 mld EUR niższy niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego, a jednocześnie o 290 mln EUR wyższy niż miesiąc wcześniej. **Po pierwszym kwartale 2009 r. napływ BIZ osiągnął wartość ponad 1,9 mld EUR i okazał się o 44% tj. o ok. 1,5 mld EUR niższy niż przed rokiem.**

Zmiany napływu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w okresie I/2007 – III/2009 zilustrowano na poniższym wykresie.

Źródło: DAP MG na podstawie danych NBP

4. Uwarunkowania kursowe

W marcu br. zapoczątkowana w sierpniu 2008 r. tendencja do osłabiania się waluty krajowej nieznacznie wyhamowała. Jakkolwiek w porównaniu z marcem ub.r. EUR było mocniejsze wobec naszej waluty o 30,7%, a USD o 55,2%, to w stosunku do lutego br. waluty te uległy niewielkiemu osłabieniu, odpowiednio o 0,4% i 2,5%.

Po pierwszym kwartale br. kursy EUR i USD ukształtowały się na poziomie odpowiednio 4,4903 PLN i 3,4420 PLN i w stosunku do lipca ub.r., kiedy to nasza waluta była rekordowo silna, wzrosły odpowiednio o 37,7% i 66,5%.

Należy jednak odnotować, że średnie kursy EUR i USD wobec złotego w pierwszym kwartale 2009 r. były odpowiednio o 5,6% i 13,1% niższe od ich poziomu z kwietnia 2004 r.

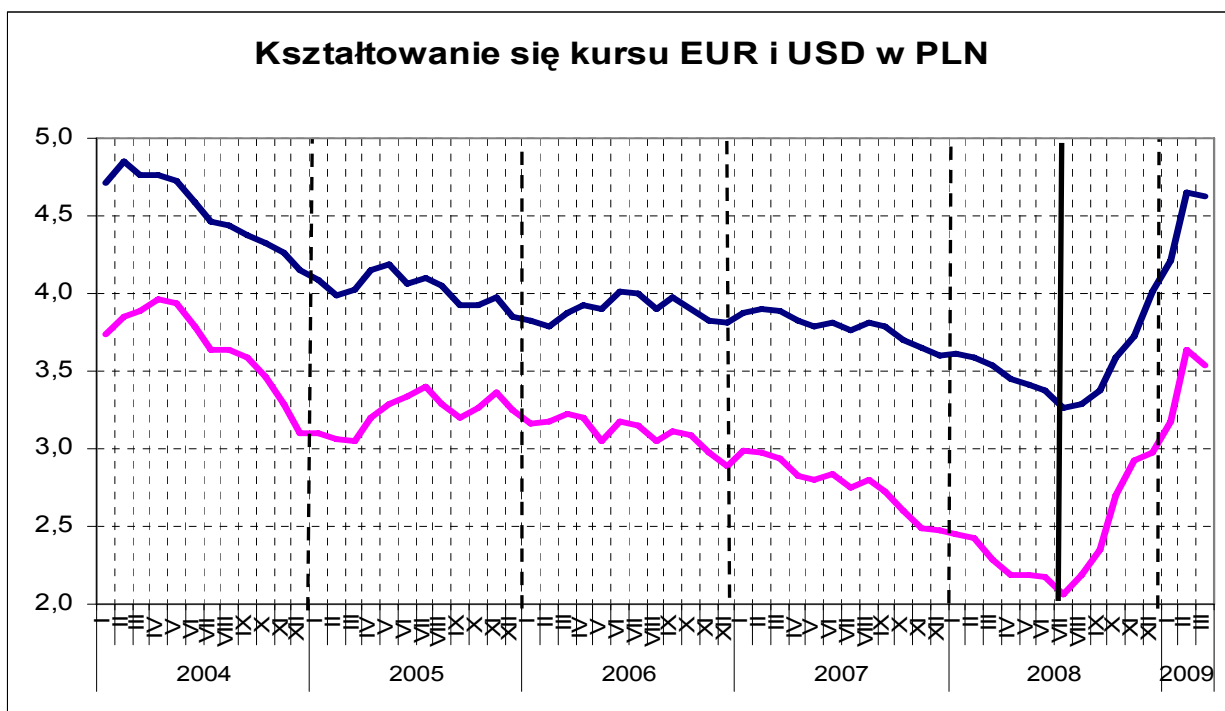
Porównanie średnich kursów EUR i USD wobec złotego w okresie I-III 2009 r. z ich poziomem w wybranych okresach poprzednich przedstawiono w tabeli 2 oraz na wykresie.

Tabela 2. Kurs EUR i USD w złotych

	Średni kurs EUR i USD w złotych	
	EURO	USD
2004	4,5340	3,6540
kwiecień 2004	4,7581	3,9587
2008	3,5166	2,4092
marzec 2008	3,5374	2,2816
lipiec 2008	3,2600	2,0674
luty 2009	4,6237	3,5412
I-III 2009	4,4903	3,4420
	Wskaźnik kursu EUR i USD (w %)	
<i>Kurs w okresie I-III 2009 r. w stosunku do poziomu:</i>	EURO	USD
średniego w 2008	127,7	142,9
z lipca 2008	137,7	166,5
średniego w 2004	99,0	94,2
z kwietnia 2004	94,4	86,9

Źródło: DAP MG na podstawie danych NBP

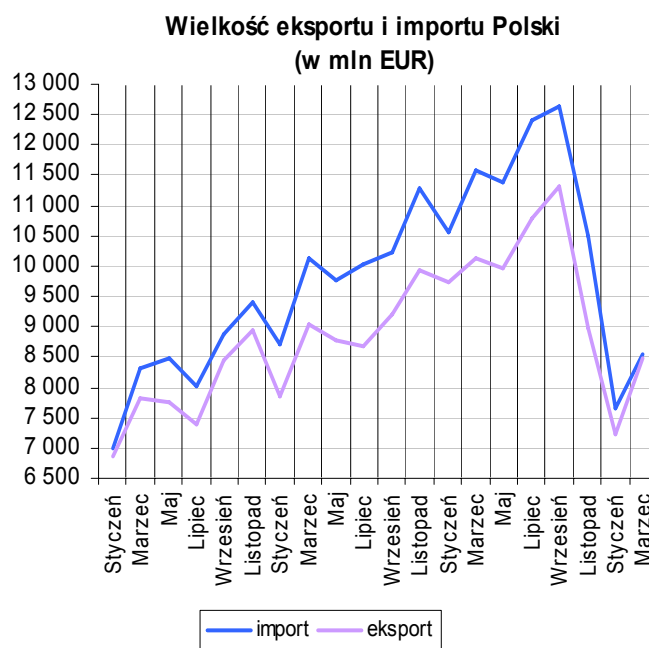
Zmiany kursów USD i EUR w złotych w okresie I/2004 – III/2009

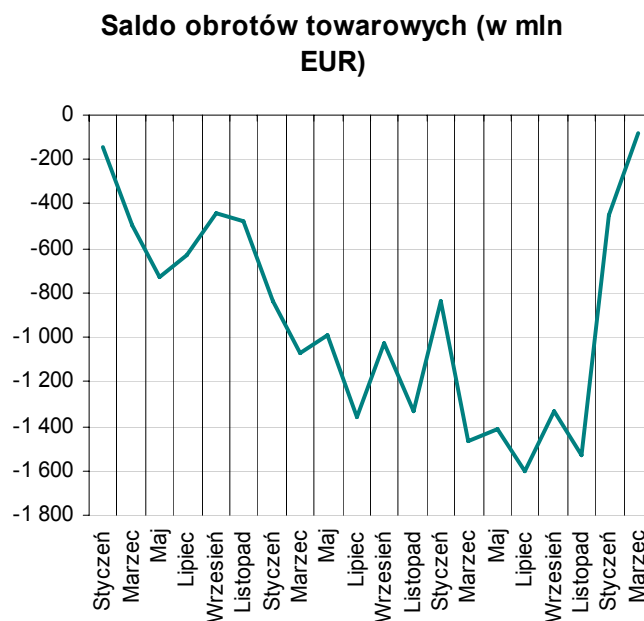
Źródło: DAP MG na podstawie danych NBP

5. Podsumowanie i wnioski

- Pierwszy kwartał br. przyniósł radykalny spadek polskich obrotów towarowych, sięgający blisko 23% po stronie eksportu i 29% po stronie importu. Załamanie to było zarazem odpowiednio o: 16,3 pkt. proc. i 25,2 pkt. proc. większe niż w czwartym kwartale ub.r.
- Spadek eksportu w marcu br., (o 16,3%) był znacznie niższy niż w dwóch poprzednich miesiącach. W znacznej mierze wynika to z większej liczby dni roboczych (o 2 dni) niż w marcu ub.r.
- Załamanie po stronie polskiego importu, było głębsze (o blisko 10 pkt. proc. w marcu i o 6 pkt. proc. w pierwszym kwartale br.), niż po stronie eksportu. Wpisuje się to w prognozowaną na początku br. tendencję zmian strumieni obrotów towarowych w 2009 r.
- O ile kolejne miesiące nie przyniosą pogłębienia recesji gospodarczej i załamania popytu na głównych rynkach unijnych, zwłaszcza w Niemczech, można przewidywać, że skala spadku eksportu będzie ulegać stopniowemu łagodzeniu. Działania dostosowawcze polskich eksporterów w połączeniu z efektem substytucji (relatywnie tańszych towarów polskich) mogą doprowadzić w czwartym kwartale br. nawet do poważniejszego wyhamowania tendencji spadkowej w polskim eksporcie.

Źródło: DAP MG na podstawie danych NBP

Źródło: DAP MG na podstawie danych NBP

Załącznik nr 1. Obroty towarowe z zagranicą oraz saldo rachunku obrotów bieżących według NBP w okresie I 2007 – III 2009 (w mln EUR)

Miesiąc	W mln EUR			Dynamika (analogiczny okres roku poprzedniego = 100)		Saldo rachunku obrotów bieżących	W mln EUR			Dynamika (analogiczny okres roku poprzedniego = 100)		Saldo rachunku obrotów bieżących	W mln EUR			Dynamika (analogiczny okres roku poprzedniego = 100)		Saldo rachunku obrotów bieżących
	Eksport	Import	Saldo	Eksport	Import		Eksport	Import	Saldo	Eksport	Import		Eksport	Import	Saldo	Eksport	Import	
	2007						2008						2009					
Styczeń	7 869	8 706	-837	114,5	124,2	-1 140	9 722	10 561	-839	123,5	121,3	-1 293	7 212	7 666	-454	74,2	72,6	-1 069
Luty	7 940	8 415	-475	112,8	116,1	-850	10 309	11 247	-938	129,8	133,7	-1 479	7 569	7 540	29	73,4	67,0	915
Marzec	9 055	10 129	-1 074	115,6	121,6	-924	10 113	11 583	-1 470	111,7	114,4	-1 960	8 467	8 544	-77	83,7	73,8	75
I kwartał	24 864	27 250	-2 386	114,3	120,6	-2 914	30 144	33 391	-3 247	121,2	122,5	-4 732	23 248	23 750	-502	77,1	71,1	-79
Kwiecień	8 340	9 272	-932	116,0	126,2	-843	11 273	12 508	-1 235	135,2	134,9	-1 583						
Maj	8 777	9 768	-991	113,0	115,0	-1 446	9 959	11 372	-1 413	113,5	116,4	-1 781						
Czerwiec	8 739	9 889	-1 150	112,0	121,7	-1 723	10 504	12 182	-1 678	120,2	123,2	-2 173						
II kwartał	25 856	28 929	-3 073	113,6	120,7	-4 012	31 736	36 062	-4 326	122,7	124,7	-5 537						
Lipiec	8 683	10 041	-1 358	117,6	125,2	-1 443	10 793	12 399	-1 606	124,3	123,5	-972						
Sierpień	8 635	9 152	-517	115,7	114,6	-762	9 568	10 988	-1 420	110,8	120,1	-1 278						
Wrzesień	9 194	10 218	-1 024	109,0	115,1	-881	11 305	12 639	-1 334	123,0	123,7	-2 088						
III kwartał	26 512	29 411	-2 899	113,9	118,2	-3 086	31 666	36 026	-4 360	119,4	122,5	-4 338						
Pazdziernik	10 540	11 559	-1 019	115,6	119,7	-1 459	10 860	12 333	-1 473	103,0	106,7	-1 733						
Listopad	9 940	11 273	-1 333	111,3	119,8	-824	8 966	10 492	-1 526	90,2	93,1	-1 689						
Grudzień	8 146	9 819	-1 673	108,0	116,6	-2 314	6 913	8 623	-1 710	84,9	87,8	-1 703						
IV kwartał	28 626	32 651	-4 025	111,9	118,8	-4 597	26 739	31 448	-4 709	93,4	96,3	-5 125						
RAZEM	105 858	118 241	-12 383	113,4	119,5	-14 609	120 285	136 927	-16 642	113,6	115,8	-19 732						
<i>Srednio w miesiącu</i>	8 822	9 853	-1 032			-1 217	10 024	11 411	-1 387			-1 644						